

Risico Inventarisatie en Evaluatie

Naam locatie/afdeling/activiteit:	
Datum invullen:	
Ingevuld door:	

versie 8 september 2017

Locatie - Afdeling

Nr	Vraag	Antwoord			Toelichting	Plan van aanpak/Maatregel	Prioriteit
		Ja	Nee	Nvt			
1. Arbozorg en organisatie van de arbeid							
1.01	Is voor deze locatie/afdeling/activiteit een Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) opgesteld, inclusief een plan van aanpak?	☐	☐	☐	Het opstellen van een RI&E is verplicht volgens de Arbowetgeving.	Stel een RI&E op van alle risico's voor deze locatie/afdeling/afdeling, inclusief een plan van aanpak.	
1.02	Worden de oplossingen en praktijkvoorbeelden uit de Arbocatalogus SW gebruikt bij het wegnemen of beperken van de risico's?	☐	☐	☐	In de Arbocatalogus SW is door de sociale partners (werkgevers- en werknemersorganisaties) vastgelegd hoe de doelvoorschriften uit de Arbowet binnen de sector worden ingevuld. Deze afspraken zijn bindend. De verschillende deelcatalogi zijn vastgesteld en getoetst door de Inspectie SZW (of voorheen de Arbeidsinspectie).	Gebruik de oplossingen en de praktijkvoorbeelden uit de Arbocatalogus SW om problemen aan te pakken en knelpunten op te lossen.	
1.03	Is het verzuimreglement bekend?	☐	☐	☐	Het voeren van een ziekteverzuim beleid is een impliciet omschreven wettelijke plicht voor de werkgever. In een verzuimreglement (of -protocol) zijn regels rond verzuim vastgelegd.	Maak het verzuimreglement kenbaar bij de medewerkers.	
1.04	Wordt de begeleiding en re-integratie van zieke medewerkers volgens het beleid uitgevoerd?	☐	☐	☐	Om te voorkomen dat werknemers langdurig ziek blijven, is bewaking van het ziekteverzuimproces door een verzuimcoach vaak efficiënt. Deze coach begeleidt de zieke werknemers, zodat ze sneller kunnen terugkeren op de werkplek. De verzuimcoach werkt samen met de leidinggevenden. Zie ook Wet verbetering poortwachter.	Voer het beleid uit	
1.05	Wordt het verzuimregistratiesysteem gebruikt?	☐	☐	☐	Het is belangrijk om ziekteverzuim goed te registreren. Om trends te zien en/om (bij langdurige zieke medewerkers) poortwachtermomenten op te volgen. Ook de kosten van verzuim zijn belangrijk.	Gebruik het systeem.	
1.06	Is het PMO bekend bij de medewerkers?	☐	☐	☐	Het Preventief Medisch Onderzoek (PMO) is een preventief gezondheids onderzoek dat Nederlandse werkgevers sinds 2007 verplicht zijn aan te bieden aan haar medewerkers.	Periodiek(jaarlijks) medewerkers op de hoogte stellen dat zij het recht hebben op een preventief medisch onderzoek. Bijvoorbeeld een brief bij een loonronde.	
1.07	Worden de Taken, Verantwoordelijkheden en Bevoegdheden (TVB) ten aanzien van Arbo voor leidinggevenden goed uitgevoerd?	☐	☐	☐	Leidinggevenden spelen een belangrijke rol bij de preventie en beheersing van Arbeidsrisico's.	Leidinggevenden wijzen op hun Taken, Verantwoordelijkheden en Bevoegdheden (TVB)	
1.08	Worden de Taken Bevoegdheden en Verantwoordelijkheden ten aanzien van Arbo voor medewerkers goed uitgevoerd?	☐	☐	☐	Medewerkers hebben een eigen verantwoordelijkheid bij de beheersing van Arbo aspecten.	Medewerkers wijzen op hun Taken, Verantwoordelijkheden en Bevoegdheden.	
1.09	Is Arbo een vast onderwerp op de agenda van het werkoverleg?	☐	☐	☐	Arbo moet leven en bespreekbaar zijn. Door het op te nemen als vast agendapunt komen zaken ter bespreking.	Arbo als vast punt op de agenda zetten.	
1.10	Besteden leidinggevenden voldoende aandacht aan toezicht, opleiding en voorlichting?	☐	☐	☐	Werkgevers zijn verplicht om hun personeel goed voor te lichten over het werk dat zij uitvoeren en over de daaraan verbonden veiligheids- en gezondheidsrisico's. Er moet een budget vastgesteld worden voor preventie.	Leidinggevenden goed opleiden (bijvoorbeeld VCA VOL).	

1.11	Houden medewerkers zich aan voorschriften en procedures?	☐	☐	☐	Er wordt van werknemers 'verantwoord gedrag' verwacht. Dit betekent bijvoorbeeld dat iedere werknemer zijn eigen veiligheid, maar ook die van anderen niet in gevaar mag brengen. Werknemers dienen kennis te nemen van instructies, deze na te komen en materialen op een juiste manier te gebruiken. Bij het herhaaldelijk niet naleven van regels en procedures, sanctiebeleid toepassen.	Hanteer het toezicht- en zonodig het sanctioneringbeleid.	
1.12	Gebruiken medewerkers de persoonlijke beschermingsmiddelen die ter beschikking worden gesteld?	☐	☐	☐	Medewerkers zijn verplicht de door de werkgever beschikbaar gestelde persoonlijke beschermingsmiddelen op een juiste manier te gebruiken en op de daarvoor bestemde plaats op te bergen.	Sanctioneringbeleid en regels over toezicht opstellen en deze kenbaar maken aan de medewerkers. Medewerkers laten tekenen voor ontvangst persoonlijke beschermingsmiddelen.	
1.13	Wordt er aandacht besteed aan medicijngebruik, alcohol en of drugs voor het uitoefenen van een functie?	☐	☐	☐	Drugs- en alcoholgebruik zijn precare onderwerpen. Veelal medicijnen hebben al een gele sticker met als waarschuwing "pas op met het bedienen van machines". Het is belangrijk dat er ADM-beleid wordt opgesteld. Het gebruik van drugs of alcohol op het werk kan de gezondheid of het welzijn van andere collega's in gevaar brengen.	Sanctioneringbeleid en regels opstellen en deze kenbaar maken aan de medewerkers. (Posters, afdelingsoverleg). Zorg voor nazorg in de vorm van doorverwijzing naar hulpinstanties.	
1.14	Wordt er rekening gehouden met de beperkingen die gelden voor zwangere vrouwen en medewerkers die borstvoeding geven bij de werkzaamheden die zij verrichten?	☐	☐	☐	Zwangere vrouwen en medewerkers die borstvoeding geven lopen extra risico's. Voor hen gelden vanuit de Arboret beperkingen en strenge eisen met betrekking tot het bedienen van machines, omgaan met gevaarlijke stoffen en fysieke belasting.	Volg en handhaaf zonodig de Arboretgeving en het beleid van het bedrijf voor zwangere vrouwen en medewerkers die borstvoeding geven.	
1.15	Wordt er rekening gehouden met de beperkingen die gelden voor jongere werknemers (jeugdigen)?	☐	☐	☐	Jongere werknemers lopen extra risico's. Voor hen gelden vanuit de Arboret beperkingen en strenge eisen met betrekking tot het bedienen van machines, omgaan met gevaarlijke stoffen en fysieke belasting.	Volg de Arboretgeving en het beleid van het bedrijf voor jongere medewerkers.	
1.16	Wordt er rekening gehouden met de beperkingen die ouderen kunnen hebben?	☐	☐	☐	Ouderen lopen extra risico's, bijvoorbeeld met betrekking tot fysieke en psychosociale arbeidsbelasting (PSA). Dit kan een verhoogd ziekteverzuim tot gevolg hebben.	Volg het ouderenbeleid van het bedrijf voor oudere medewerkers.	
1.17	Wordt er voldoende rekening gehouden met werknemers die de Nederlandse taal niet of niet goed beheersen, zowel gesproken als geschreven (bijvoorbeeld buitenlanders of analfabeten)?	☐	☐	☐	Medewerkers moeten (werk)instructies kunnen begrijpen en kunnen opvolgen. Zij moeten gebruiksaanwijzingen en signaleringen kunnen lezen en begrijpen. Zij moeten kunnen communiceren met hun collega's. Kennis van de Nederlandse taal is nodig om veilig te kunnen werken.	Volg het bedrijfsbeleid over hoe om te gaan met medewerkers die de Nederlandse taal niet beheersen in woord en/of geschrift.	
1.18	Wordt er voldoende rekening gehouden met onervaren medewerkers?	☐	☐	☐	Onervaren medewerkers kunnen een gevaar zijn voor zichzelf en voor andere medewerkers bijvoorbeeld bij het (verkeerd) bedienen van machines.	Volg het bedrijfsbeleid voor het werk dat door onervaren medewerkers uitgevoerd mag worden.	
1.19	Wordt voldoende rekening gehouden met medewerkers, die lichamelijke, geestelijke of psychische beperkingen hebben?	☐	☐	☐	In SW-bedrijven zijn veel medewerkers werkzaam die lichamelijke, geestelijke en/of psychische beperkingen hebben. Het is tenslotte de doelgroep.	Volg het bedrijfsbeleid voor het werk dat door medewerkers met een beperking mag worden uitgevoerd. Neem kennis van de brochure "omgaan met psychische beperkingen" en/of gebruik de begeleidingskaarten van SBCM	
1.20	Worden ongevallen geregistreerd en geanalyseerd?	☐	☐	☐	Een ongevalregister is verplicht met als doel het registreren en vervolgens analyseren van ongevallen. Op basis hiervan kan beleid worden gemaakt en kunnen preventieve maatregelen worden ingezet.	Ongevallen registreren en analyses bespreken met het managementteam, directie en werkvloer.	
1.21	Worden bijna ongevallen geregistreerd en geanalyseerd?	☐	☐	☐	Alle bijna ongevallen en onveilige situaties eveneens rapporteren en registreren. Hierop kunnen preventieve maatregelen worden getroffen.	Draag bij aan bewustwording van risico's en aan cultuuromslag. Bijna-ongevallen bespreekbaar maken in het afdelingsoverleg. Betrek MT en directie hierbij om indien nodig het beleid bij te stellen.	

1.22	Wordt de O.R. ingelicht bij (bijna) ongevallen?	☐	☐	☐	Ongevallen moeten geregistreerd worden en inzichtelijk zijn voor de OR. Bij een dodelijk ongeval dient terstond melding gemaakt te worden bij de Inspectie_SZW. Wanneer deze onderzoek heeft verricht en een rapport opgesteld, wordt dat rapport ook naar de OR_gestuurd. Van een bestuurder wordt overigens ook verwacht dat deze actief_en regelmatig overlegt met de OR op het gebied van Arbo.	Regelen ondernemingsraad op directieniveau.	
1.23	Is het ongevallenregistratieformulier toegankelijk voor elke werknemer?	☐	☐	☐	Denk aan een intern communicatiemiddel zoals een intranet, waarop de formulieren zijn te downloaden.	Maak het registratieformulier toegankelijk voor alle medewerkers	
1.24	Weten werknemers wie de preventiemedewerkers zijn op de afdeling en wat hun taken en bevoegdheden zijn?	☐	☐	☐	De arboretgeving eist dat er een of meer preventiemedewerkers zijn aangesteld, die in staat gesteld moeten worden hun werk op dit gebied uit te voeren. De OR moet ingestemd hebben met hun benoeming.	Informeert medewerkers hierover.	
1.25	Weten werknemers dat zij recht hebben op een second opinion van een andere bedrijfsarts?	☐	☐	☐	De bedrijfsarts kan een boete krijgen als hij/zij hier niet aan houdt en als hij/zij geen klachtenregeling heeft.	Informeert medewerkers hierover.	
1.26	Weten werknemers dat zij vragen kunnen stellen aan de bedrijfsarts in relatie tot hun werk?	☐	☐	☐	De werkgever krijgt over een dergelijk consult geen enkele informatie.	Informeert medewerkers hierover.	
Nr	Vraag	Antwoord			Toelichting	Plan van aanpak/Maatregel	Prioriteit
2. Psychosociale Arbeidsbelasting		Ja	Nee	Nvt			
2.01	Is er bij de organisatie van het werk voldoende rekening gehouden met de bekwaamheden en/of beperkingen van de medewerkers, bijvoorbeeld het werktempo?	☐	☐	☐	Het is de core-business van de Sociale Werkvoorziening om passende arbeid te vinden bij de mogelijkheden van de SW-medewerker. Ook worden de werkzaamheden ingericht met in achtname van de mogelijkheden en beperkingen. Al bij de intake van een nieuwe medewerker wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van de medewerker.	Zorg voor een goede intake, zodat bekend is welke bekwaamheden en beperkingen medewerkers hebben. Houd hier vervolgens rekening mee bij de match tussen persoon en werk.	
2.02	Is er bij de verwerving van het werk voldoende rekening gehouden met de bekwaamheden en/of beperkingen van de medewerkers?	☐	☐	☐	De verwerving van opdrachten moet gericht zijn op de mogelijkheden van de populatie. Te moeilijk en te ingewikkeld werk zijn ongeschikt. Ook werk waar een grote tijdsdruk bij komt kijken, is niet altijd passend.	Instrueer de acquisiteurs, zodat deze voldoende op de hoogte zijn van de mogelijkheden en beperkingen van de medewerkers van het SW-bedrijf. Laat zondig een werkplek RI&E opstellen door een deskundige.	
2.03	Worden medewerkers voldoende voorgelicht en geïnstrueerd over PSA?	☐	☐	☐	Medewerkers moeten weten, dat ongewenst gedrag (agressie, geweld, (seksuele) intimidatie, pesten, discriminatie) niet is toegestaan. Medewerkers moeten ook weten dat zij bij hun leidinggevende terecht kunnen als zij problemen hebben met werkdruk.	Instrueer medewerkers en zorg voor voldoende voorlichting, ook aan leidinggevenden.	
2.04	Kunnen medewerkers bij hun leidinggevende terecht als zij gepest, geïntimideerd of bedreigd worden?	☐	☐	☐	Het eerste aanspreekpunt voor een medewerker is de leidinggevende. Die moet niet alleen open staan voor de medewerker, maar ook ongewenste omgangsvormen op de afdeling signaleren.	Instrueer de leidinggevenden, zodat zij toegankelijk zijn voor medewerkers, die met ongewenste omgangsvormen te maken krijgen en alert zijn op het signaleren ervan.	
2.05	Weten medewerkers dat er een vertrouwenspersoon is en hoe zij die kunnen bereiken?	☐	☐	☐	Werkgever is verplicht onafhankelijke vertrouwenspersonen aan te stellen.	Geef voorlichting aan de medewerkers, zodat zij op de hoogte zijn van het bestaan en de functie van de vertrouwenspersoon	
2.06	Weten medewerkers dat er een klachtenprocedure is en hoe zij een klacht kunnen indienen?	☐	☐	☐	Klachtenprocedure opstellen en kenbaar maken in de organisatie.	Geef voorlichting aan de medewerkers, zodat zij op de hoogte zijn van het bestaan en de functie van de klachtenprocedure	
2.07	Hebben medewerkers voldoende contactmogelijkheden?	☐	☐	☐	Het is belangrijk dat medewerkers contact met elkaar en met de leidinggevende kunnen hebben over het werk om bijvoorbeeld werkdruk en volgorde van werkzaamheden te kunnen bespreken.	Zorg dat medewerkers voldoende contactmogelijkheden kunnen hebben.	

2.08	Hebben medewerkers voldoende toegang tot informatie?	☐	☐	☐	Bij het verstrekken van informatie moet de manier waarop dit gebeurt, afgestemd worden op de mogelijkheden en beperkingen van de medewerker. Bijvoorbeeld: Visuele informatie voor een blinde is niet zinvol.	Zorg dat medewerkers de juiste informatie op de tijd krijgen in een vorm die is afgestemd op hun bekwamheden en beperkingen.	
2.09	Hebben medewerkers voldoende autonomie?	☐	☐	☐	Het is belangrijk dat medewerkers enige mate van autonomie hebben in het werk om bijvoorbeeld werktempo en volgorde van werkzaamheden zelf te kunnen bepalen.	Zorg dat medewerkers voldoende autonomie kunnen hebben.	
Nr	Vraag	Antwoord			Toelichting	Plan van aanpak/Maatregel	Prioriteit
3. Bedrijfs hulpverlening (BHV)		Ja	Nee	Nvt			
3.01	Zijn er altijd voldoende opgeleide EHBO / BHV'ers op de locatie aanwezig?	☐	☐	☐	Stem het aantal BHV'ers zodanig af dat er ten allen tijden, als het bedrijf open is, voldoende BHV-ers aanwezig zijn om bij een calamiteit op een adequate manier te kunnen ontruimen, beginnende brand te kunnen blussen en slachtofferhulp te kunnen verlenen.	Stem het aantal BHV-ers af op de organisatie, leidt deze op, oefen regelmatig en zorg dat zij hun kennis en vaardigheden bijhouden.	
3.02	Is er een BHV plan aanwezig van de locatie?	☐	☐	☐	Het BHV plan is afgestemd op het gebouw/locatie/activiteiten/medewerkers. Hierin moet zeker zijn vastgelegd: Organisatie Taken verantwoordelijkheden en bevoegdheden Belangrijke telefoonnummers Meld en alarm procedures Ontruimingsplan met te nemen acties en maatregelen Tekeningen van de gebouwen en ontruimingsplattegronden	Stel een op de locatie afgestemd BHV plan op.	
3.03	Zijn er vluchtwegplattegronden aanwezig op de locatie	☐	☐	☐	Geef medewerkers en bezoekers op de vluchtwegplattegrond aan waar men zich bevindt en hoe men naar de verzamelplaats kan bij een calamiteit.	Geef voorlichting aan medewerkers en bezoekers.	
3.04	Is er aan de medewerkers voorlichting gegeven m.b.t. het ontruimingsplan en hoe te handelen bij een (bijna-) ongeval en wordt dit regelmatig herhaald?	☐	☐	☐	Licht de medewerker voor m.b.t.: Wie de BHV-ers op de locatie zijn, Waar de nooduitgangen zijn en dat ze vrij moeten blijven, Hoe te handelen tijdens een ontruiming, Waar de blusmiddelen zich bevinden en dat deze bereikbaar moeten zijn.	Verzorg een voorlichting en herhaal deze regelmatig, bv. tijdens werkoverleg. Zorg dat BHV-ers duidelijk herkenbaar zijn.	
3.05	Worden er regelmatig ontruimingsoefeningen gehouden?	☐	☐	☐	Oefenen is belangrijk. Niet alleen voor de BHV-organisatie maar ook voor medewerkers en andere aanwezigen. Hier is van te leren en de verbeterpunten zijn weer input om het bedrijfsnoodplan te actualiseren.	Neem in de bedrijfsnoodplannen de frequentie op van de ontruimingsoefeningen per locatie.	
3.06	Is men bekend met de ongevallen procedure?	☐	☐	☐	Stel het slachtoffer gerust, Blijf bij het slachtoffer, Waarschuw de BHV en vertel wat er aan de hand is en waar, Stel het slachtoffer veilig denk hierbij ook aan je eigen veiligheid, Meld het ongeval aan de KAM-afdeling.	Instrueer de BHV-ers	
3.07	Zijn de brandblusmiddelen regelmatig volgens de voorschriften gecontroleerd en vrij en bereikbaar?	☐	☐	☐	Brandblusmiddelen moeten regelmatig gecontroleerd worden en van een nieuwe inhoud worden voorzien. Vrijwel altijd wordt hiervoor een termijn vermeld.	Controleer regelmatig of de brandblusmiddelen vrij en bereikbaar zijn en stel een onderhoudsplan op.	
3.08	Zijn de nooduitgangen vrij en bereikbaar?	☐	☐	☐		Controleer regelmatig of de nooduitgangen vrij en bereikbaar zijn.	
3.09	Zijn elektriciteitskasten vrij en bereikbaar?	☐	☐	☐		Controleer regelmatig of de elektriciteitskasten vrij en bereikbaar zijn.	
Nr	Vraag	Antwoord			Toelichting	Plan van aanpak/Maatregel	Prioriteit
4. Inrichting arbeidsplaatsen		Ja	Nee	Nvt			

4.01	Ziet de locatie/afdeling er netjes en goed onderhouden uit?	☐	☐	☐	Orde en netheid, onderhoud, controle en keuring zijn noodzakelijk om veilig te kunnen werken.	Zorg dat de locatie/afdeling er netjes en goed onderhouden uitziet. Neem de noodzakelijke maatregelen.
4.02	Wordt het onderhoud aan de locatie/afdeling gepland en geregistreerd ?	☐	☐	☐	Orde en netheid, onderhoud, controle en keuring zijn noodzakelijk om veilig te kunnen werken. Sommige installaties en voorzieningen moeten wettelijk periodiek worden gekeurd.	Stel een onderhoudsplanning op voor gebouwen, installaties en voorzieningen.
4.03	Zijn er voldoende sanitaire voorzieningen en worden die onderhouden?	☐	☐	☐	De werknemers moeten dicht bij hun werkplek, beschikken over rustruimten, kleedkamers en douche- of wasruimten beschikken over speciale ruimten met een voldoende aantal toiletten en wastafels. Er moet worden voorzien in aparte toiletten voor mannen en vrouwen, dan wel gescheiden gebruik van de toiletten.	
4.04	Zijn er voldoende omkleedmogelijkheden en kleding opbergplaatsen?	☐	☐	☐	De werkgever moet zorgen voor een kleedruimte voor werknemers als zij speciale werkkleding dragen. Er moeten aparte ruimten beschikbaar zijn voor mannen en vrouwen. De kleedruimten moeten zo veel mogelijk in de buurt zijn van de plek waar de werknemers werken. Wanneer de werkzaamheden in werkkleding verricht worden, moet de werkgever voor een kleedruimte zorgen, deze moet voldoen aan de volgende eisen: de ruimte moet verwarmd zijn, er moet goede ventilatie aanwezig zijn, in de kleedruimte moeten stoelen en/of banken staan, elke werknemer moet een eigen afsluitbare plek hebben om werkkleding te kunnen bewaren, natte of vieze kleding moet op een afgesloten, geventileerde plaats bewaard worden	
4.05	Wordt voldaan aan de inrichtingseisen voor ontspanningsruimten?	☐	☐	☐	Werknemers moeten een plek hebben waar ze ontspannen kunnen eten. Er zijn een aantal eisen waaraan een ontspanningsruimte moet voldoen: De ruimte moet groot genoeg zijn voor het aantal werknemers dat er gebruik van maakt. In de ruimte moeten voldoende tafels en stoelen staan, zodat alle werknemers aan tafel kunnen zitten. De ontspanningsruimte moet voldoende verwarmd zijn via een brandveilige installatie en moet goed geventileerd kunnen worden. In de ruimte mag het niet te donker zijn, er moet voldoende daglicht binnenkomen. In de ruimte mag het niet te donker zijn, er moet voldoende daglicht binnenkomen. Op de eetplek mag het niet stoffig of lawaaiig zijn. geen materialen of werkkleding worden opgeslagen. De ontspanningsruimte moet regelmatig worden schoongehouden. In de ontspanningsruimte mag niet worden gerookt.	
4.06	Zijn er voorzieningen getroffen in noodsituaties?	☐	☐	☐	Indien een toestand ontstaat waarin direct gevaar voor de veiligheid of gezondheid van de werknemer aanwezig is (brand of andere situaties die nopen tot snelle ontruiming), dienen doeltreffende maatregelen te zijn genomen. Deze maatregelen moeten het mogelijk maken dat de werknemer zich snel via de kortst mogelijke weg in veiligheid kan stellen. Denk hierbij met name aan medewerkers die visuele, auditieve of motorische beperkingen hebben en hulp nodig hebben.	Denk hierbij aan een of meer collega's die mensen met deze beperkingen begeleiden.

4.07	Voldoen alle werkruimten aan de eisen uit de Arbo wetgeving?	☐	☐	☐	Voor de inrichting van werkruimten zijn allerlei eisen opgenomen in het Arbobesluit. Zo moeten kantoorwerkplekken een minimale afmeting hebben en moet er voldaan worden eisen op het gebied van bijvoorbeeld klimaat, verlichting en ventilatie. Ook de inrichting moet voldoen aan tal van eisen, afhankelijk van het type werkplek. Alle informatie is te vinden in het Arbobesluit en veel hiervan is opgenomen in de arbocatalogus SW. Zie ook het hoofdstuk fysische factoren.	Zorg dat alle werkplekken voldoen aan de eisen uit de Arbo wetgeving.	
4.08	Zijn de aanwezige installaties en/of aansluitingen op de installaties deugdelijk, functioneel en conform de voorschriften?	☐	☐	☐	Denk daarbij aan de elektrische installatie (stroomvoorziening, wandcontactdozen), eventueel aanwezige persluchtinstallaties, hydrauliek et cetera en de (vaste en flexibele) aansluitingen hierop van de aanwezige arbeidsmiddelen en gereedschappen.		
Nr	Vraag	Antwoord			Toelichting	Plan van aanpak/Maatregel	Prioriteit
5. Gevaarlijke Stoffen en biologische agentia		Ja	Nee	Nvt			
5.01	Zijn alle in het werkproces gebruikte en/of vrijkomende stoffen geïnventariseerd en beoordeeld op mogelijke gevaren voor de gezondheid?	☐	☐	☐	Het is van belang dat alle stoffen met een gevaarsaanduiding worden herkend, geïdentificeerd en beoordeeld om mogelijke gezondheidsschade te voorkomen.	Inventariseer alle stoffen en verzamel informatie over die stoffen (VIB). Maak hierbij gebruik van de Stoffenmanager. SBCM verzorgt vanaf medio 2014 speciale instructiebijeenkomsten hiervoor.	
5.02	Zijn alle in het werkproces gebruikte gevaarlijke stoffen herkenbaar als gevaarlijke stof en deugdelijk verpakt en geëtiketteerd?	☐	☐	☐	Om ongewild gebruik en/of calamiteiten te voorkomen dienen alle verpakkingen met gevaarlijke stoffen als zodanig herkenbaar en geëtiketteerd te zijn. Denk bijvoorbeeld aan werkfllessen met een agressief schoonmaakmiddel; deze mogen niet verward worden met bijvoorbeeld oog spoelflessen.	Geef instructie en zorg voor adequate herkenbaarheid en etikettering.	
5.03	Zijn er maatregelen genomen om medewerkers te beschermen tegen niet- of minder procesgerelateerde stoffen, waar medewerkers (mogelijk) aan worden blootgesteld (bijvoorbeeld biologische agentia)?	☐	☐	☐	Er zijn ook minder herkenbare stoffen die een risico vormen voor de gezondheid. Denk daarbij aan: Transport / Handeling, Dieselrook, Houtbewerking, Houtstof, Bouw/Aannemerij / Steenbewerking, Kwartsstof, Metaalbewerking, Lasrook, Groen/ Schoonmaak/Zorg, Schimmels, Bacteriën, Ziektekiemen, Legionella, andere Biologische Agentia, etc....	Inventariseer ook alle andere stoffen met een mogelijk gezondheidsrisico die mogelijk in een werksituatie voor kunnen komen.	
5.04	Zijn voor alle procesgerelateerde (5.1) en niet procesgerelateerde stoffen (5.3) de mogelijke blootstellingen geïdentificeerd en beoordeeld?	☐	☐	☐	Als geconstateerd is dat er stoffen aanwezig zijn die een gevaar voor de gezondheid (kunnen) opleveren, moet vastgesteld worden of en hoe medewerkers kunnen worden blootgesteld aan die stoffen en hoe groot die blootstelling is.	Stel de blootstellingsscenario's en de blootstelling van aanwezige stoffen vast. Gebruik hierbij de Stoffenmanager.	
5.05	Zijn er – naar aanleiding van de beoordeling van de blootstelling of anderszins – maatregelen afgesproken t.a.v. gebruik, hantering, opslag, etc.	☐	☐	☐	Als sprake is van gevaarlijke stoffen moet het risico op blootstelling en gezondheidschade d.m.v. werkinstructies over gebruik en hantering van bijvoorbeeld beschermingsmaatregelen of PBM worden beperkt.	Neem maatregelen om de blootstelling te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken (rekening houdend met de resultaten van de beoordeling van de blootstelling) volgens de arbeidshygiënische strategie.	
5.06	Is er voorlichting, onderricht of instructie gegeven over de gevaren van de aanwezige gevaarlijke stoffen en biologische agentia?	☐	☐	☐	Medewerkers dienen (op hun eigen niveau) geïnstrueerd te worden over, de gevaren van de aanwezige stoffen, hoe zij met de stoffen om moeten gaan, hoe ze moeten handelen in geval van calamiteiten, welke beschermingsmaatregelen en/of PBM van toepassing zijn.	Zorg voor adequate (voor de groep en het individu geschikte) voorlichting.	
5.07	Zijn medewerkers die (mogelijk) worden blootgesteld bekend en wordt hen een PMO aangeboden?	☐	☐	☐	Medewerkers die (mogelijk) worden blootgesteld moeten in de gelegenheid gesteld worden de (mogelijke) effecten periodiek te laten onderzoeken.	Biedt de betreffende medewerkers een (op de risico's toegespitst) PMO aan.	
5.08	Worden de instructies opgevolgd, de procedures gevolgd, de PBM gebruikt? Is er toezicht op de correcte uitvoering en is dit toezicht geborgd (structureel en aantoonbaar)?	☐	☐	☐	Maatregelen zijn alleen effectief als deze goed zijn geïmplementeerd. Als instructies niet worden gevolgd, en PBM niet (juist) worden gebruikt – en als daar niet op wordt toegezien, – blijft het risico op gezondheidsschade ondanks de goede bedoelingen bestaan. Voer bijvoorbeeld ook collegiale toetsing (door collega-afdelingen of vanuit andere locaties) in om elkaar scherp te houden.	Zorg voor een goede naleving van de afgesproken maatregelen en zie daar (regelmatig) op toe door leidinggevenden. Spreek af hoe het toezicht wordt geborgd.	

5.09	Wordt er rekening gehouden met de eisen die gelden voor het werken in besloten ruimtes?	☐	☐	☐	Voor het werken in besloten ruimtes gelden strenge eisen vanuit de Arbowetgeving.	Houdt rekening met de voorschriften uit de Arbowetgeving en het bedrijfsbeleid.	
Nr	Vraag	Antwoord			Toelichting	Plan van aanpak/Maatregel	Prioriteit
6.Fysieke Belasting		Ja	Nee	Nvt			
6.01	Is het beleid over het beperken van fysieke overbelasting bij alle leidinggevenden en medewerkers bekend.	☐	☐	☐	Als er op management of centraal nivo beleid is geformuleerd, is dat alleen effectief als dat naar de relevante afdelingen is gecommuniceerd.	Zorg dat het geformuleerde beleid bekend is bij leidinggevenden en medewerkers.	
6.02	Zijn alle werkzaamheden op de afdeling beoordeeld op mogelijke fysieke overbelasting, bijvoorbeeld door middel van een quick scan of een werkplekonderzoek ?.	☐	☐	☐	Alle werkzaamheden moeten worden beoordeeld op aspecten van fysieke belasting. Het gaat daarbij om, tillen, dragen, duwen trekken, repeterende bewegingen, statische en dynamische werkhoudingen, krachtinspanning en energetische belasting, combinaties hiervan.	Beoordeel de werkzaamheden zoals de organisatie in het beleid heeft voorgeschreven. Gebruik, als daarvoor geen richtlijnen zijn aangegeven, geschikte hulpmiddelen, tools of instrumenten die beschikbaar zijn (zie bijvoorbeeld de arbo catalogus).	
6.03	Zijn de leidinggevenden en medewerkers betrokken bij de beoordeling van de werkzaamheden?	☐	☐	☐	Leidinggevenden en medewerkers zijn een goede bron van informatie waar het fysieke belasting betreft. Zeker als het gaat om het vaststellen hoe vaak bepaalde (belastende) werkzaamheden worden uitgevoerd en de wijze waarop dat gebeurt, kunnen zij goed (aanvullende) informatie geven. Bij de beoordeling van de belastbaarheid is het vaak de frequentie van voorkomen die bepaald of een werkzaamheid schadelijk kan zijn of niet.	Betrek medewerkers en leidinggevenden bij het verzamelen van de informatie, en toets de conclusies met hun bevindingen.	
6.04	Zijn voor die werkzaamheden waarbij risico bestaat op fysieke overbelasting maatregelen genomen die die risico's beperken of wegnemen.	☐	☐	☐	Als geconstateerd is dat een werkzaamheid risico oplevert, moeten er maatregelen worden genomen om dat risico weg te nemen of te minimaliseren. Gebruik hierbij de arbeidshygiënische strategie.	Stel per werkzaamheid en per risico vast op welke wijze dit risico wordt beheerd. Beschrijf de maatregelen in een plan van aanpak en bepaal de benodigde middelen, wie verantwoordelijk is voor de uitvoering en de termijn waarbinnen dit gerealiseerd moet worden (plan van aanpak).	
6.05	Is er voorlichting gegeven aan leidinggevenden en medewerkers over fysieke belasting en hoe dit kan worden voorkomen?	☐	☐	☐	Door middel van voorlichting kunnen medewerkers en leidinggevenden bewust worden gemaakt van de gevaren van fysieke belasting en kunnen ze worden geïnformeerd of geïnstrueerd over hoe ze deze risico's kunnen voorkomen of verminderen.	Verzorg voorlichting over de fysieke belasting zoals die op de betreffende afdeling(en) en bij de verschillende werkzaamheden voorkomt.	
6.06	Worden de hulpmiddelen en afspraken zoals die beschikbaar zijn ook daadwerkelijk gebruikt en nageleefd?	☐	☐	☐	Voorgestelde hulpmiddelen of preventieve maatregelen blijken in de praktijk soms niet of minder gebruikt te worden omdat ze niet praktisch zijn of omdat de omstandigheden ondertussen zijn gewijzigd. Het is van belang om te toetsen of de voorgenomen maatregelen en afspraken ook in de praktijk werken.	Gebruik de beschikbare hulpmiddelen, houd je aan de afgesproken maatregelen. Als een voorgenomen maatregel niet blijkt te werken bespreek dan met elkaar hoe dat komt en hoe het risico toch beheerst kan worden.	
6.07	Houden leidinggevenden toezicht op het gebruik van hulpmiddelen en de toepassing van de juiste werkmethode en werkhoudingen en spreken ze medewerkers aan als dat niet het geval is?	☐	☐	☐	Alleen als leidinggevenden toezien en corrigeren, zullen maatregelen ook op lange termijn effectief zijn. Als dat niet het geval is, kan het bijvoorbeeld zijn dat leidinggevenden dat niet als hun taak beschouwen, lastig vinden of onnodig. De maatregelen worden dan onvoldoende gedragen om effectief te zijn.	Zorg dat leidinggevenden toezien op en corrigerend optreden ten aanzien van het gebruik van hulpmiddelen, werkmethode en werkhoudingen. Overtuig leidinggevenden van hun rol, bijvoorbeeld door voorlichting en/of training.	

6.08	Zijn er medewerkers die aan een verhoogd risico op fysieke belasting worden blootgesteld en worden die door middel van een PMO gescreend op mogelijke klachten?	☐	☐	☐	Sommige werkzaamheden hebben een verhoogd risico op gezondheidsschade als gevolg van fysieke belasting. Met name als maatregelen ter beperking volgens de arbeidshygiënische strategie alleen op nivo 3 of 4 kunnen worden genomen, zal er bij een verkeerde werkwijze of bij verkeerd gebruik van hulpmiddelen of PBM toch risico op gezondheidsschade zijn. Voorbeelden van functies met mogelijk dit risico zijn medewerkers in logistiek en transport (laden/lossen onder moeilijke omstandigheden).	Inventariseer welke medewerkers – ondanks de genomen maatregelen – mogelijk toch gezondheidsschade kunnen ondervinden zorg dat deze worden meegenomen in het PMO.	
6.09	Zijn beeldschermwerkplekken en (medewerkers) beoordeeld?	☐	☐	☐	Organisaties moeten beeldschermwerkplekken beoordelen om klachten te voorkomen.	Beoordeel het beeldschermwerk (medewerkers en werkplekken) periodiek.	
6.10	Zijn de medewerkers voorgelicht over risico's van beeldschermwerk en juiste werkhouding?	☐	☐	☐	Preventie begint bij kennis bij de medewerker zelf. Zeker omdat klachten pas na verloop van tijd optreden is het belangrijk dat medewerkers zelf weten wat te doen. Voorlichting en instructie (bijvoorbeeld over het instellen van flexplekken en/of thuiswerkplekken) zijn daarbij essentieel.	Zorg voor voorlichting en instructie.	
6.11	Worden medewerkers in gelegenheid gesteld het gezichtsvermogen te testen (bij klachten of structureel als onderdeel van een PMO) en wordt indien nodig een beeldschermbril ter beschikking gesteld?	☐	☐	☐	Periodiek toetsen van het gezichtsvermogen (zeker vanaf 45 jaar) is aan te bevelen om teruglopend gezichtsvermogen tijdig te ontdekken. Indien een medewerker een probleem heeft op de beeldschermafstand dient de werkgever een geschikte beeldschermbril te verstrekken.	Toets periodiek het gezichtsvermogen (visusonderzoek) en verstrek een beeldschermbril in dien nodig.	
6.12	Zijn medewerkers voorgelicht over de risico's van langdurig zitten (sedentair gedrag)?	☐	☐	☐	Preventie begint bij kennis bij de medewerker zelf. Zeker omdat klachten pas na langere tijd optreden is het belangrijk dat medewerkers zelf weten wat te doen. Voorlichting en instructie zijn daarbij essentieel.	Zorg voor voorlichting en instructie.	
Nr	Vraag	Antwoord			Toelichting	Plan van aanpak/Maatregel	Prioriteit
7.Fysische factoren		Ja	Nee	nvt			
7.01	Zijn de risico's met betrekking tot geluidsniveau geïnventariseerd?	☐	☐	☐	Beoordelen / meten waar en hoeveel het geluidsniveau de norm overschrijdt. Maak een overzicht van arbeidsplaatsen en machines waar het geluidsniveau te hoog is. Acties opnemen in het plan van aanpak. In onderstaande tabel is aangegeven, welke dagelijkse verblijfsduur nog veilig is zonder het gebruik van gehoorbescherming: Geluidsniveau in dB(A) Veilige dagelijkse verblijfsduur 80 8 uur 83 4 uur 86 2 uur 89 1 uur 92 30 minuten 95 15 minuten 98 7,5 minuut 101 ca. 4 minuten	Stel een lijst op van plaatsen waar geluidsniveau te hoog is.	

7.02	Wordt er bij de aanpak gebruik gemaakt van de arbeidshygiënische strategie?	☐	☐	☐	Volg om te voldoen aan de eisen van lawaai de arbeidshygiënische strategie: - bronaanpak (middel vervangen, constructie aanpassen, andere gereedschappen) - bronafschermend (middel afschermen, omkasten) - gehoorbescherming (dopjes, kappen, otoplastieken)	Volg bij de aanpak de arbeidshygiënische strategie.	
7.03	Is de gevarensone voorzien van een gevarensignalering m.b.t. lawaai.	☐	☐	☐		Breng signaleringspictogrammen aan	
7.04	Wordt er opleiding en voorlichting gegeven aan medewerkers en derden die in de omgeving van lawaai werkzaam zijn?	☐	☐	☐	Zorg voor voldoende voorlichting, instructie en toezicht aan medewerkers en leidinggevende. Hiervoor kan o.a. gebruik gemaakt worden van Toolbox en de filmpjes van NAPO.	Opleidingsprogramma opstellen en inplannen. Laat medewerkers tekenen dat men de voorlichting ontvangen heeft.	
7.05	Worden er PBM's aangeboden aan medewerkers die in de gevarensone werken waar het geluidsniveau toch te hoog is?	☐	☐	☐	Er zijn diverse soorten PBM om het geluid bij het oor te onderdrukken. Het is zeer persoonlijk welk type bij iemand past. Betrek de betreffende medewerker bij de keuze, en leg vast in een overeenkomst welk PBM is verstrekt en dat er instructie is vertrekt over het gebruik en de verplichting deze in de gevarensone te dragen. Bv. in een PBM verklaring.	Biedt passende gehoorbescherming aan.	
7.06	Wordt aan de risicogroep een PMO aangeboden waarin een gehoortest is opgenomen?	☐	☐	☐	Zorg voor gezonde medewerkers en organiseer een PMO. Voor medewerkers die in een gevarensone m.b.t. lawaai werken, hoort standaard een gehoortest te worden uitgevoerd.	Biedt medewerkers een PAGO/PMO aan.	
7.07	Zijn de risico's geïnventariseerd m.b.t. hand- armtrillingen?	☐	☐	☐	Bij hand-armtrillingen is er sprake van gebruik van trillend of stotend gereedschap zoals een haakse slijper, motorkettingzaag, boormachine, motorheggenchaar, pneumatische bikhamer of tacker.	In kaart brengen waar en hoeveel de norm wordt overschreden.	
7.08	Komen er klachten voor aan de handen en of armen als gevolg van trillingen en schokken?	☐	☐	☐	Hand-armtrillingen blijken zowel neurologische schade kunnen te veroorzaken in de vingers en handen als verstoringen aan de bloedsomloop. Kenmerkend hierbij zijn dat men witte vingers krijgt. Op langere termijn kan de slechte doorbloeding resulteren in onherstelbare schade aan botten, gewrichten, bloedvaten of zenuwen in handen en armen.	Onderzoek oorzaak. Volg hierbij de arbeidshygiënische strategie. Biedt medewerkers een PAGO/PMO aan.	
7.09	Zijn de risico's geïnventariseerd m.b.t. lichaamstrillingen?	☐	☐	☐	Er is sprake van lichaamstrillingen als mechanische trillingen of schokken via de voeten of zitvlak worden overgedragen op de persoon. Meestal draagt de stoel van een voertuig de trillingen of schokken over, maar soms is sprake van een trillend bordes waarop werknemers moeten staan.	In kaart brengen waar en hoeveel de norm wordt overschreden.	
7.10	Komen er klachten voor aan het lichaam als gevolg van trillingen en schokken?	☐	☐	☐	Lichaamstrillingen en –schokken blijken vooral voor te komen aan de lage rug, wervelkolom en bij zwangerschappen (vanwege schade aan de placenta). Ook duizeligheid kan optreden bij trillingen in een zeerlage frequentie, zoals op schepen. Aan medewerkers die werken in een gevarensone m.b.t. lichaamstrillingen hoort standaard een PMO te worden aangeboden	Onderzoek oorzaak. Volg hierbij de arbeidshygiënische strategie. Biedt medewerkers een PAGO/PMO aan.	
7.11	Wordt aan de risicogroep een PMO aangeboden?	☐	☐	☐		Biedt medewerkers een PAGO/PMO aan.	

7.12	Wordt bij aanschaf van arbeidsmiddelen getoetst of deze voldoen aan de laatste stand ter techniek m.b.t. trillingsreductie?	☐	☐	☐	In de technische documentatie van machines dient het trillingsniveau te worden gemeld. Als het trillingsniveau moet worden gemeten en beoordeeld kan dit op basis van de beschikbare gegevens. Zie hiervoor ook de gebruikershandleiding. Als deze niet beschikbaar is, moet dit conform de normen worden uitgevoerd. Voor hand- en armtrillingen NEN-ISO 5349 en voor lichaamstrillingen NEN-ISO 2631. Blootstellingswaarde: 2. Voor hand-armtrillingen wordt: a. de grenswaarde voor dagelijkse blootstelling, herleid tot een standaardfrequentie periode van acht uur, vastgesteld op 5m/s ² b. de actiewaarde voor dagelijkse blootstelling, herleid tot een standaardfrequentie periode van acht uur, vastgesteld op 2,5m/s ² . 3. Voor lichaamstrillingen wordt: a. de grenswaarde voor dagelijkse blootstelling, herleid tot een standaardfrequentie periode van acht uur, vastgesteld op 1,15m/s ² . b. de actie waarde voor dagelijkse blootstelling, herleid tot een	Voor nieuwe middelen een arbo toets uitvoeren voor dat tot aanschaf wordt overgegaan.	
7.13	Wordt er opleiding en voorlichting gegeven aan medewerkers en derden die in de omgeving met trillingen werkzaam zijn?	☐	☐	☐	Zorg voor voldoende voorlichting, instructie en toezicht aan medewerkers en leidinggevende. Hiervoor kan o.a. gebruik gemaakt worden van Toolbox en de filmpjes van NAPO.	Opleidingsprogramma opstellen en inplannen. Laat medewerkers tekenen dat men de voorlichting ontvangen heeft.	
7.14	Worden er preventieve maatregelen getroffen voor de medewerkers die regelmatig in aanraking komen met trillingen?	☐	☐	☐	Volg om te voldoen aan de eisen van trillingen de arbeidshygiënische strategie: - bronaanpak - bronafschermen - PBM. Maatregelen bij lichaamstrillingen Ga na of het noodzakelijk is dat de werknemer met trillingen en schokken wordt belast. met trillingen en schokken wordt belast. Kies bij aanschaf altijd het arbeidsmiddel dat het minst trilt. Zorg voor alternatieve transportmiddelen bijvoorbeeld een transportband. Zorg voor goed onderhoud en afstelling. Zorg voor een gladde ondergrond. Maatregelen bij hand-armtrillingen Ga na of het noodzakelijk is dat de werknemer met trillingen en schokken wordt belast. Gebruik handschoenen, deze absorberen voor een deel de trillingen en houden handen warm. Gebruik hydraulische in plaats van pneumatisch aangedreven middelen. Las regelmatig pauzes in. Wissel werk af met minder belastende taken. Rook niet, dit verhoogt het vaatvernauwend effect.	Onderzoek oorzaak. Volg hierbij de arbeidshygiënische strategie.	

7.15	Zijn de risico's geïnventariseerd m.b.t. verlichting?	☐	☐	☐ In bijna elk beroep is licht een noodzakelijke voorwaarde voor het goed uitvoeren van het werk. Voldoende licht zorgt ervoor dat we zien wat we doen, beïnvloedt de productiviteit positief en voorkomt daarmee onnodige ongelukken. Maar licht stimuleert ook een aantal belangrijke processen in ons lichaam, zoals de aanmaak van vitamines. Bovendien blijkt licht een relatie te hebben met een fitter en aangener gevoel. Dit geldt met name voor natuurlijk daglicht dat door de zon geproduceerd wordt Bioritme. Licht zorgt niet alleen dat we beter kunnen zien, het is ook goed voor het functioneren van ons lichaam. Het stimuleert in belangrijke mate ons bioritme, wat belangrijk is voor ons slaappatroon, ons eetpatroon, de lichaamstemperatuur, de leerprestaties en onze stemmingen. Nachtdiensten, Als medewerkers op verkeerd of onregelmatig tijdstip aan licht worden blootgesteld, kan het bioritme nadelig beïnvloeden. Bv. bij mensen die 's nachts werken ontwikkelen vaak slaapproblemen en krijgen eerder gezondheidsklachten. Daglicht beter dan kunstlicht, De positieve effecten van licht gelden met name voor daglicht. Door de draaiing van de aarde wisselt daglicht voortdurend in intensiteit, richting en kleur, wat stimulerend werkt voor het bioritme, bevat verschillende soorten straling en is belangrijk voor het aanmaken van verschillende vitamines. Daglicht heeft soms ook nadelen. Fel zonlicht kan hinderlijk zijn als met een beeldscherm werkt, het zorgt voor spiegelingen en maakt het scherm minder leesbaar. Mensen die veel buiten werken moeten ook uitkijken voor te veel daglicht. Te lang blootstaan aan UV- straling is schadelijk voor de huid. In veel gebouwen hangt nog verlichting met de kleur 3000K en conventionele T8 TL armaturen met voorschakel apparatuur en een lage trillings frequentie. Onderzoek heeft uitgewezen dat: verlichting met kleurcode 4000K en soms zelf kleurcode 5000K minder vermoeiend is omdat hoe beter daglicht benaderd wordt het contrast beter wordt en men minder hoeft te turen. Door T8 armaturen te		
------	---	--------------------------	--------------------------	--	--	--

7.16	Komen er klachten voor ten gevolgen van werken in een verlichte omgeving?	☐	☐	☐	<p>De wetgeving zegt in artikel 6.3 van het arbobesluit het volgende over verlichting: Arbeidsplaatsen en verbindingswegen zijn zodanig verlicht dat het aanwezige licht geen risico oplevert voor de veiligheid en gezondheid van de werknemer. Op arbeidsplaatsen komt, voor zover mogelijk, voldoende daglicht binnen en zijn voldoende voorzieningen voor kunstlicht aanwezig. De voorzieningen voor kunstlicht zijn zodanig aangebracht dat gevaar voor ongevallen is voorkomen. De voorziening voor kunstlicht gebruikte kleur mag de waarneming van de veiligheid- en gezondheidsignalering niet wijzigen of beïnvloeden. Ook de wetgever vindt dat dus dat daglicht de voorkeur verdient. Artikel 6.4 voegt daar aan toe dat rechtstreeks invallend zonlicht voldoende moet kunnen geweerd.</p> <p>Maatregelen voor voldoende licht op de werkplek</p> <p>De volgende maatregelen zorgen ervoor dat werknemers voldoende licht hebben op het werk en er geen hinder van ondervinden. Plaats werkplekken dicht bij het raam als er klachten over te weinig licht zijn en plaats ze verder van het raam af als klachten zijn over spiegeling en verblinding door te veel daglicht.</p> <p>Stel beeldschermwerkplekken zo op dat de kijkrichting parallel is aan het raam. Hierdoor kijkt men niet tegen het daglicht in en valt het daglicht niet op het scherm. Zorg in geval van beeldschermwerk voor geschikte zonwering die spiegelen daglicht kan tegen houden. Voorbeelden zijn zonneschermen, jaloezieën en getint glas.</p> <p>Maak bij nachtwerk eventueel gebruik van daglichtlampen of een dynamisch. Las voldoende rustpauzes in bij werkzaamheden zonder veel daglicht.</p>	Onderzoek oorzaak. Volg hierbij de arbeidshygiënische strategie	
7.17	Wordt er opleiding en voorlichting gegeven aan medewerkers en derden die werkzaam zijn in de omgeving van slechte verlichting?	☐	☐	☐	Zorg voor voldoende voorlichting, instructie en toezicht aan medewerkers en leidinggevende. Hiervoor kan o.a. gebruik gemaakt worden van Toolbox.	Opleidingsprogramma opstellen en inplannen. Laat medewerkers tekenen dat men de voorlichting ontvangen heeft.	
7.18	Zijn de risico's geïnterviewd m.b.t. werken in een koude omgeving?	☐	☐	☐	In de kou moet de mens het warmteverlies door geleiding, straling en verdamping reduceren en met een verhoogd metabolisme (stofwisseling) compenseren. Valt de warmte balans negatief uit dan ontstaat in het mildste geval een gevoel van onbehagen en verminderde vingervaardigheden en in ernstige gevallen kans op koudeletsels en onderkoeling. De kans op ongevallen wordt groter.	In kaart brengen waar problemen zijn met koude en trek.	

7.19	Zijn er speciale instructies vastgelegd om klachten ten gevolgen van werken in een koude omgeving te voorkomen?	☐	☐	☐ Om problemen in de kou te voorkomen, is een groot arsenaal van maatregelen beschikbaar. Kritische doorlichting van het werkproces geeft vaak aanknopingspunten voor minimalisatie van de koudeblootstelling. De werkplek kan zodanig worden ingericht dat de mens beter wordt afgeschermd van de belastende thermische invloeden. Kleding, die flexibel af te stemmen is op de werkomstandigheden, zorgt voor de juiste thermische balans van de mens. Arbeidsmiddelen (trillingen) nemen vaak veel warmte uit de handen weg, waardoor de vingervaardigheid afneemt. Door treffende maatregelen, zoals isolatie, kan dit worden voorkomen. After-chill (zweten na inspanning die niet wordt afgevoerd) wordt voorkomen door arbeidspieken te vermijden. Aandachtspunten: In de buitenlucht afscherming t.o.v. de omgeving. Binnen temperatuur aanpassen, ventileren, afschermen tegen koudestraling. Pas de werkrustschema's zodanig aan dat piekarbeid (en daarmee after-chill) wordt vermeden. Stel rustruimte ter beschikking en verstrek extra warme dranken. Extra verwarming, Probeer het werk zo in te richten dat de koudeblootstelling wordt geminimaliseerd. Bekijk bijvoorbeeld kritisch of een deel van de werkzaamheden in koel- of vriesruimten wellicht daarbuiten kunnen worden uitgevoerd. Train personeel in het adequaat omgaan met kou en het herkennen van oppervlakkige bevrozingen. Stel voor het werk passende PBM ter beschikking	Stel een protocol op waarin beschreven staat wat te doen bij afwijkende omstandigheden voor medewerkers en processen	
7.20	Wordt er opleiding en voorlichting gegeven aan medewerkers en derden die in de omgeving van extreme kou werkzaam zijn?	☐	☐	☐ Zorg voor voldoende voorlichting, instructie en toezicht aan medewerkers en leidinggevende. Hiervoor kan o.a. gebruik gemaakt worden van Toolbox en de filmpjes van NAPO.	Opleidingsprogramma opstellen en inplannen. Laat medewerkers tekenen dat men de voorlichting ontvangen heeft.	

7.21	Zijn de risico's geïnventariseerd m.b.t. werken in een warme omgeving ?	☐	☐	☐ Werken met warmtebelasting, of deze nu afkomstig is van het klimaat, de kleding, of de inspanning, levert bepaalde risico's voor de werknemer. In extreme gevallen kan deze een warmteziekte krijgen. Ook bij lage warmtebelastingen kunnen er echter al problemen optreden in de vorm van prestatieverlies en neemt de kans op ongevallen bij warmtebelasting toe. Arbeid in de warmte hoeft voor gezonde mensen in principe geen gevaar op te leveren, mits de belasting niet boven de criteria in de geldende normen uitgaat. Er is echter een aantal factoren, dat de tolerantie voor arbeid in de warmte kan beïnvloeden en zodoende tot een verhoogd risico op warmteziekte kunnen leiden: uitdroging en/of zouttekort ten gevolge van verminderde voedsel- en vochtopname, als gevolg van overmatig alcoholgebruik, als gevolg van darmproblemen (diarree) of van het gebruik van vochtuitdrijvende geneesmiddelen; eerdere warmteziekte; matige fysieke conditie; overgewicht, ondergewicht, anorexia; vermoeidheid, slaapttekort; hoge bloeddruk; koorts, recente infecties; huidverbranding (zonnebrand of anders); beschermende kleding die de normale warmteafgifte en met name de zweetverdamping hindert; Doordat al deze factoren een rol spelen, is het lastig vooraf vast te stellen onder welke omstandigheden de gezondheid van de werknemer schade kan oplopen. Een globale indicatie kan verkregen worden door gebruik te maken van de online hittestress calculator van de FNV.	In kaart brengen waar problemen zijn met warmte en hoge temperaturen.	
7.22	Zijn er speciale instructies vastgelegd om klachten ten gevolge van werken in een warme omgeving te voorkomen ?	☐	☐	☐ Bij problemen met specifieke klimaatparameters moet bij voorkeur de bron aangepakt worden. Pas als daaraan niets te doen is, moet gezocht worden naar maatregelen die de blootstellingsduur limiteren, of kunnen werk-rustcycli worden ingevoerd. Bij extreme belasting kan naast goede drinkdiscipline en controle van de zoutopname ook fysiologische bewaking van individuele werknemers overwogen worden. De warmtebelasting kan men vrij eenvoudig verminderen door een aantal voorzorgsmaatregelen te nemen: Draag lichte kleding en een hoofddekseel. Werk in de schaduw Werk niet bij warmte kaatsen oppervlakten zoals water, muren en licht kleurend zand Pas het werktempo aan en neem regelmatig pauzes uit de zon Zorg voor voldoende vers drinkwater/thee Neem zonodig zouttabletten, zoute drop of andere middelen met extra zout zoals bouillon Als de weersomstandigheden aanhouden, spreek dan gezamenlijk een tropenrooster af	Stel een warmteregeling op waarin beschreven staat wat te doen bij afwijkende omstandigheden voor medewerkers en processen	
7.23	Wordt er opleiding en voorlichting gegeven aan medewerkers en derden die werkzaam zijn in de omgeving van extreme warmte?	☐	☐	☐ Zorg voor voldoende voorlichting, instructie en toezicht aan medewerkers en leidinggevende. Hiervoor kan o.a. gebruik gemaakt worden van Toolbox en de filmpjes van NAPO.	Opleidingsprogramma opstellen en inplannen. Laat medewerkers tekenen dat men de voorlichting ontvangen heeft.	

7.24	Zijn de risico's geïnventariseerd m.b.t. ioniserend straling?	☐	☐	☐	Straling is energie-overdracht zonder dat er sprake is van direct contact. We kennen hierbij twee soorten straling: ioniserende straling en niet ioniserende straling. Ioniserende straling is een elektromagnetische straling die voldoende energetisch is om een elektron uit de buitenste schil van een atoom weg te slaan. De elektrisch geladen deeltjes die vrijkomen kunnen schade berokkenen aan levend weefsel. (o.a. röntgenstraling, gamma straling, kernsplitsing) Deze vorm van straling zal binnen de SW sector niet of nauwelijks voorkomen. Mocht dit onverhoopt toch voorkomen dient men deskundige te raadplegen.	In kaart brengen waar mogelijk ioniserende straling voorkomt. Raadpleeg deskundige hulp.	
7.25	Zijn de risico's geïnventariseerd m.b.t. elektromagnetische straling en niet ioniserende straling?	☐	☐	☐	Niet ioniserende straling is een straling met een lagere, minder krachtige hoeveelheid elektromagnetische straling. De meeste apparaten en processen, die in huis en op bedrijven worden gebruikt, leveren geen gevaar op. Apparaten met een niet-ioniserende straling zijn onder te verdelen in 3 categorieën zie hiervoor AI blad 39 hoofdstuk 4: Categorie 1: code groen (meeste apparaten en processen die in huis en op het werk worden gebruikt leveren geen gevaar op) hier zijn geen beheersmaatregelen op van toepassing. Categorie 2: code geel Orange (o.a. plastic sealers, metaal detectie, inductieverwarming met open spoelen, booglassen) hier zijn eenvoudige beheersmaatregelen van toepassing zoals instructie of technische maatregel vaak al in het ontwerp meegenomen, zie hiervoor gebruikshandleiding. Categorie 3: Er zijn wel een aantal middelen en processen in de industrie die op termijn gevaar op kunnen leveren. Hiervoor moeten uitgebreide beheersmaatregelen worden getroffen. De hogere vermogens kunnen op termijn, door elektromagnetische velden, voor de medewerkers schade opleveren o.a. door trillingen of kortsluiting (pacemaker). Voorbeelden: Installatie en onderhoud: tijdens werkzaamheden in trouble situaties Elektrochemische processen: bij gelijkricht installaties Inductieverwarming: bij kleinere smeltovens Lassen: bij punt, -inductie en- booglassen half geautomatiseerd Medische toepassingen: MRI interventie activiteiten	In kaart brengen waar mogelijk niet ioniserende straling klasse 2 en 3 voorkomt. Raadpleeg deskundige	
7.26	Zijn er uitgebreide beheersmaatregelen getroffen voor categorie 3 (zie vraag 7.25)	☐	☐	☐	Belangrijk aandachtspunt hierbij zijn medewerkers die een pacemaker, ingebrachte AED of metalen delen in het lichaam hebben (o.a. kunstheup, kunstknie en schroeven en plaatjes bij botbreuk)	Breng deze medewerkers in beeld. Voorkom dat deze in aanraking komen met deze middelen en omgeving.	
7.27	Zijn er speciale instructies vast gelegd om klachten ten gevolgen van werken in een niet ioniserende omgeving te voorkomen?	☐	☐	☐	Bij medewerkers die klachten hebben moet nader onderzoek gedaan worden	Vraag om deskundige hulp.	
7.28	Wordt er opleiding en voorlichting gegeven aan medewerkers en derden die werken in een omgeving met niet ioniserende straling?	☐	☐	☐	Zorg voor voldoende voorlichting, instructie en toezicht aan medewerkers en leidinggevende die een omgeving werken waar niet ioniserende straling kan voorkomen. Hiervoor kan o.a. gebruik gemaakt worden van Toolbox en informatie op arbozone AI blad 39, arboportaal.nl en Nederlandse vereniging van stralingshygiëne.	Opleidingsprogramma opstellen en inplannen. Laat medewerkers tekenen dat men de voorlichting ontvangen heeft.	
Nr	Vraag	Antwoord			Toelichting	Plan van aanpak/Maatregel	Prioriteit

8.Arbeidsmiddelen		Ja	Nee	Nvt			
8.01	Voldoen alle machines (arbeidsmiddelen met bedieningssystemen) aan het Warenwetbesluit Machines?	☐	☐	☐	Machines moeten altijd voldoen aan de wettelijke eisen van het Warenwetbesluit Machines. Het maakt geen verschil of machines eigendom zijn van het SW-bedrijf, gehuurd zijn of toegeleverd zijn door een opdrachtgever. Machines gefabriceerd vanaf 1995 moeten voorzien zijn van een CE-markering en een gebruiksaanwijzing in de Nederlandse taal. Bij machines gefabriceerd voor 1995 moet er voor gezorgd worden, dat deze bij ingebruikname in overeenstemming zijn gebracht met de eisen die volgen uit de Europese Richtlijn Arbeidsmiddelen.	Stel machines die niet voldoen buiten gebruik. Breng vervolgens de machine in overeenstemming met de wettelijke eisen.	
8.02	Zijn alle machines voorzien van de juiste signalering, alarmering en een instructiekaart?	☐	☐	☐	Op basis van de gebruiksaanwijzingen en een eventuele TRA wordt voor iedere machine een instructiekaart gemaakt. Deze wordt gebruikt om medewerkers vóór het starten van werkzaamheden met die machine te instrueren en ook voor periodieke herhaling.	Voorzie iedere machine van de juiste signalering, alarmering en een instructiekaart.	
8.03	Zijn alle machines voorzien van de juiste afschermingen?	☐	☐	☐	Om beknelling, snijden, pletten en gegrepen worden te voorkomen moeten bewegende delen en scherpe messen worden afgeschermd en openingen/toegangen worden afgesloten. Afschermingen moeten doelmatig zijn en niet buiten werking gesteld kunnen worden. Om de kans op aanraking van delen van machines met een zeer hoge of zeer lage temperatuur weg te nemen of te beperken, moeten ook hiervoor afschermingen zijn aangebracht	Stel machines die niet voldoen buiten gebruik. Breng vervolgens de machine in overeenstemming met de wettelijke eisen.	
8.04	Zijn alle machines juist geïnstalleerd, elektrisch veilig, beveiligd tegen onbedoeld inschakelen, voorzien van noodstoppen en voorzien van nulspanningsbeveiliging?	☐	☐	☐	Machines moeten altijd conform de wettelijke normen worden aangesloten. Machines zijn altijd beveiligd tegen onbedoeld inschakelen. Vast opgestelde machines zijn altijd voorzien van een noodstop, die duidelijk herkenbaar en goed bereikbaar is, trekontlasting en nulspanningsbeveiliging. Noodstoppen zijn rood tegen gele achtergrond, mogen niet als aan- en uitschakelaar worden gebruikt en kunnen niet toevallig worden bediend.	Stel machines die niet voldoen buiten gebruik. Breng vervolgens de machine in overeenstemming met de wettelijke eisen.	
8.05	Is voor alle machines met een verhoogd risico een Taak Risico Analyse (TRA) opgesteld?	☐	☐	☐	Dit zijn minimaal alle machines die volgens bijlage IV van de EG Richtlijn 2006/42/EC zijn ingedeeld. Voor deze machines moeten alle bepalingen uit de arbocatalogus Machineveiligheid worden toegepast, bijvoorbeeld het opstellen van een Taak-Risico-Analyse (TRA).	Stel een TRA op voor machines met een verhoogd risico.	
8.06	Zijn alle machines voor in gebruik stelling beoordeeld op arbo- en veiligheidsaspecten?	☐	☐	☐	Voordat een machine in gebruik wordt gesteld, wordt deze door een hiervoor gekwalificeerde functionaris beoordeeld op Arbo- en Veiligheidsaspecten en op de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.	Zorg dat alle machines voor in gebruik stelling worden beoordeeld.	
8.07	Zijn de medewerkers voldoende bekwaam en opgeleid voor het werken met de machines op de afdeling?	☐	☐	☐	Het is verplicht om in de RI&E aan te geven: op welke wijze de vereiste deskundigheid op het gebied van machineveiligheid beschikbaar wordt gemaakt, wie de inhoudelijk coördinerende bevoegdheid heeft (wie is het hoogste aanspreekpunt), wie is aangewezen als installatieverantwoordelijke (alle nutsvoorzieningen) die qua deskundigheidsniveau minimaal voldoet aan de eisen zoals genoemd in NEN 3140, met de bijbehorende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.	Laat medewerkers die niet voldoende bekwaam of opgeleid zijn, niet met de machines werken.	
8.08	Worden de eisen uit het explosieveiligheidsdocument nageleefd?	☐	☐	☐	Bij sommige installaties en machines bestaat er gevaar voor het ontstaan van explosieve atmosferen (bijvoorbeeld als gevolg van houtstof op een houtbewerkingafdeling of als gevolg van het vrijkomen van waterstofgas bij een acculaadstation). Indien er sprake is van een risico op dat gebied, is er een explosieveiligheidsdocument opgesteld.	Zorg dat de eisen uit het explosieveiligheidsdocument worden nageleefd.	

8.09	Zijn alle machines gekeurd en worden alle machines onderhouden conform de hiervoor opgestelde regels?	☐	☐	☐	In ieder SW bedrijf is een systematiek aanwezig voor de aanschaf, de keuring, het onderhoud en de reparatie van machines, installaties, arbeidsmiddelen en de werkomgeving. Daarbij wordt periodiek geïnspecteerd of de werkplekken en de daar aanwezige machines, installaties en arbeidsmiddelen in de gewenste staat verkeren en voldoen aan de wettelijke en de veiligheidseisen. Dat geldt ook voor machines of arbeidsmiddelen die gehuurd worden of die door een opdrachtgever ter beschikking worden gesteld. Alle elektrisch aangedreven machines en handgereedschappen worden jaarlijks gekeurd volgens NEN-3140. Alle keuringen, reparaties en/of onderhoud mogen alleen worden uitgevoerd door gekwalificeerde bedrijven of aantoonbaar gekwalificeerde medewerkers.	Stel machines die niet gekeurd of goed onderhouden zijn buiten gebruik. Breng vervolgens de machine in overeenstemming met de eisen.	
8.10	Zijn alle ladders, hijs- en hefwerktuigen (inclusief heftrucks) gekeurd en onderhouden volgens de wettelijke eisen?	☐	☐	☐	Bij het gebruik van ladders, hijs- en hefwerktuigen, (waaronder heftrucks) moeten de gebruikte machines en arbeidsmiddelen (en de noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen) altijd voldoen aan de wettelijke eisen en de eisen die volgen uit de van toepassing zijnde NEN-normen.	Stel ladders, hijs- en hefmiddelen (inclusief heftrucks) die niet gekeurd of goed onderhouden zijn buiten gebruik. Breng hen vervolgens in overeenstemming met de eisen.	
8.11	Zijn alle werkplekken veilig om te werken en bereikbaar onder alle omstandigheden?	☐	☐	☐	Bij vast opgestelde machines moet er aantoonbaar aandacht zijn besteed aan een juiste opstelling, voldoende ruimte, voldoende verlichting, het geluidsniveau, risico's ten aanzien van explosieveiligheid en of een systeem van werkvergunningen van toepassing is. Het gebouw moet geschikt zijn, vloeren voldoende stroef en trappen/bordessen mogen geen gevaar opleveren.	Stel werkplekken die niet voldoen buiten gebruik. Breng vervolgens de werkplek in overeenstemming met de eisen.	
8.12	Zijn magazijnstellingen goed verankerd, gekeurd en voorzien van aanrijdbeveiligingen?	☐	☐	☐	Magazijnstellingen hoger dan 3 meter moeten periodiek worden gekeurd. Op de stellingen moet aangegeven zijn welk gewicht er maximaal op geplaatst mag worden.	Stel magazijnstellingen die niet voldoen buiten gebruik. Breng vervolgens de stellingen in overeenstemming met de eisen.	
8.13	Zijn alle werkplekken, zowel binnen als buiten, zodanig ingericht, dat deze geen gevaar voor collega's of omstanders kunnen veroorzaken?	☐	☐	☐	Bij het gebruik van mobiele machines (transportvoertuigen bosmaaiers, hijs- en hefwerktuigen) moet extra aandacht worden besteed aan de omgeving. Gebruik van een mobiele machine mag nooit gevaar opleveren voor de medewerkers die zich in de omgeving bevinden en ook niet voor andere personen of goederen.	Stel werkplekken die niet voldoen buiten gebruik. Breng vervolgens de werkplek in overeenstemming met de eisen.	
8.14	Worden medewerkers regelmatig geïnstrueerd en voorgelicht over het veilig werken met machines?	☐	☐	☐	Medewerkers moeten zich gedragen zoals in de instructie en regels is afgesproken. Houding en gedrag bij het gebruik van machines hebben veel effect op de risico's. Een nuttig en bij normaal gebruik veilig apparaat kan immers bij een onjuiste toepassing een gevaarlijk en zelfs dodelijk wapen worden.	Geef regelmatig voorlichting en onderricht over het veilig werken met machines in het periodieke werkoverleg.	
Nr	Vraag	Antwoord			Toelichting		Prioriteit
9.Persoonlijke Beschermings Middelen en Veiligheidssignalering		Ja	Nee	nvt			
9.01	Worden de PBM's op persoon uitgegeven en tekent de persoon voor ontvangst?	☐	☐	☐	De persoonlijke beschermingsmiddelen zijn in principe persoonsgebonden en afgestemd op lichaamskenmerken en eigenschappen van de gebruiker, zoals passende maatvoering, vrijheid van beweging en draagcomfort. Leg in de arbeidsovereenkomst of bedrijfsregeling vast hoe werknemers moeten omgaan met de persoonlijke beschermingsmiddelen.	Zie gevaarlijk werk arbozone persoonlijke-beschermingsmiddelen).	
9.02	Zijn alle PBM's voorzien van een CE-markering?	☐	☐	☐	Richtlijn 89/686/EEG heeft betrekking op uitrustingsstukken of -middelen die zijn bestemd zijn om te worden gedragen of vastgehouden door personen als bescherming tegen gevaren voor hun gezondheid en veiligheid.	Zorg er voor dat alleen PBM's voorzien van een CE markering worden gebruikt.	

9.03	Worden er voldoende PBM's ter beschikking gesteld?	☐	☐	☐	Het bedrijf stelt beschermingsmiddelen gratis ter beschikking aan de medewerkers.	Maak beleid en gebruik de richtlijnen vanuit de Arbocatalogus Machineveiligheid. Laat dit beleid vaststellen door de directie.	
9.04	Wordt er voorlichting gegeven over doel, nut en gebruik van PBM's?	☐	☐	☐	Werkgevers zijn verplicht medewerkers voorlichting te geven over het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen en het nut ervan.	Leidinggevend en opleiden en instrueren hoe voorlichting te geven. Laat medewerker tekenen door middel van een instructie verklaring.	
9.05	Is het onderhoud, schoonmaken en/of vervangen van PBM's geen probleem?	☐	☐	☐	De persoonlijke beschermingsmiddelen zijn goed hanteerbaar, goed onderhouden en gereinigd en ze zijn passend (afgestemd op de drager).	Stel een onderhoudsplan en een budget vast om periodiek de Persoonlijke Beschermingsmiddelen te laten keuren en schoonmaken.	
9.06	Worden de PBM's voldoende gebruikt?	☐	☐	☐	Leidinggevend moet regelmatig controleren of de medewerkers ook daadwerkelijk de persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken.	Regels handhaven. Bij niet gebruik, waarschuwen en waarnodig sanctioneren.	
9.07	Is het toezicht op het gebruik van PBM's voldoende?	☐	☐	☐	Het bedrijf moet regelmatig controleren of de medewerkers ook daadwerkelijk de persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken.	Regels handhaven. Bij niet gebruik, waarschuwen en waarnodig sanctioneren.	
9.08	Is er sanctiebeleid opgesteld als medewerkers niet voldoen aan de verplichtingen voor het gebruik?	☐	☐	☐	Indien de medewerker bij herhaling weigert de persoonlijke beschermingsmiddelen te gebruiken, kan dit reden zijn voor een schorsing of zelfs ontslag.	Maak medewerker bewust van het feit dat hij in overtreding is en een gevaar vormt voor zichzelf en voor zijn collega's. Bij herhaling, sanctioneringbeleid toepassen.	
9.09	Zijn er PBM pictogrammen geplaatst bij machines?	☐	☐	☐	Op werkplekken waar een bepaald PBM gedragen moet worden, moeten passende pictogrammen worden opgehangen.	Vraag om pictogrammen bij de leverancier en laat deze plaatsen door het afdelingsmanagement.	
9.10	Is op alle plaatsen waar dit nodig is veiligheids- en gezondheidssignalering aanwezig?	☐	☐	☐	Alle plaatsen waar een risico voor de gezondheid bestaat, moeten voorzien zijn van een goed leesbare signalering conform de eisen uit de Arboretgeving. Dit kan zijn in de vorm van een verbodsbord (bijvoorbeeld "Roken en open vuur verboden"), een gebodsbord (bijvoorbeeld "Veiligheidsschoenen verplicht") of een waarschuwbord (bijvoorbeeld "Let op: Heftrucks"). Vluchtwegen en nooduitgangen moeten op de juiste wijze aangegeven zijn, evenals de plek van brandblusmiddelen.	Zorg voor een volledige en goed zichtbare veiligheids- en gezondheidssignalering, die voldoet aan de eisen van de Arboretgeving.	
Nr	Vraag	Antwoord			Toelichting	Plan van aanpak/Maatregel	Prioriteit
10 .Werk- en rusttijden		Ja	Nee	Nvt			
10.01	Worden roosters, pauze- en rusttijden juist gehanteerd?	☐	☐	☐		Hanteer roosters, pauze- en rusttijden zoals afgesproken.	
Nr	Vraag	Antwoord			Toelichting	Plan van aanpak/Maatregel	Prioriteit
11. Aparte inventarisatie- en registratieverplichtingen		Ja	Nee	Nvt			
11.01	Zijn er op de locatie / binnen de afdeling bijzondere registratie en/of risico inventarisatie- en evaluatieverplichtingen vastgelegd in een aanvullende RI&E?	☐	☐	☐	In het Arbobesluit staan bijzondere risico inventarisatie- en evaluatieverplichtingen vermeld. Deze moeten in de totale RI&E worden opgenomen. De Arbocatalogus SW geeft voor veel voorkomende risico's oplossingen.	Stel een aanvullende RI&E op voor de onderwerpen die van toepassing zijn.	
11.02	Zijn er extra risicovolle werkzaamheden die nog niet elders in de RI&E zijn geïnventariseerd, opgenomen in een aanvullende RI&E ?	☐	☐	☐	Voor risicovolle taken, zoals het werken met kankerverwekkende stoffen, het spuiten van bestrijdingsmiddelen, het verwerken van asbest en het werken in een omgeving met veel lawaai, moeten de risico's aanvullend worden beoordeeld.	Stel een aanvullende RI&E op voor risicovolle taken.	
Nr	Vraag	Antwoord			Toelichting	Plan van aanpak/Maatregel	Prioriteit
12 .Milieu		Ja	Nee	Nvt			

12.01	Heeft de locatie een melding gedaan in het kader van het Activiteitenbesluit of heeft de locatie een geldige milieuvergunning die "up to date" is?	☐	☐	☐	Het is verboden zonder vergunning een inrichting op te richten, te veranderen of de werking ervan te veranderen, of het in werking hebben van een inrichting die gevaar, schade of hinder kan veroorzaken (zie art. 8.1 van de Wet Milieubeheer). Op grond van het Activiteitenbesluit is het SW-bedrijf een type A -, B- of C-inrichting. Dat hangt af van de bedrijfsactiviteiten. Er is geen milieuvergunning vereist wanneer het een categorie betreft, die als een Type A-inrichting (geen melding nodig) of Type B-inrichting (alleen melden) is geclassificeerd. Een Type C-inrichting heeft een omgevingsvergunning nodig. Per locatie is een melding of vergunning benodigd, tenzij het een Type A-inrichting betreft.	Onderzoek of de locatie een milieuvergunning nodig heeft of dat een melding in het kader van het Activiteitenbesluit noodzakelijk is. Zorg vervolgens voor de benodigde acties.	
12.02	Worden milieu-incidenten geregistreerd?	☐	☐	☐	Ongelukken die gevolgen hebben voor het milieu kunnen (op langere termijn) een risico vormen voor medewerkers en omstanders.	Meldt milieu-incidenten en zorg voor registratie.	
12.03	Worden milieubelastende stoffen behandeld conform de instructies?	☐	☐	☐	In het Veiligheidsinformatieblad (VIB of MSDS) wordt altijd melding gemaakt van de milieuaspecten van gevaarlijke stoffen	Zorg dat milieubelastende stoffen worden behandeld conform de instructies.	
12.04	Worden milieubelastende activiteiten behandeld conform de instructies?	☐	☐	☐	Verscheidene aspecten van fysieke belasting hebben ook gevolgen voor het milieu, bijvoorbeeld lawaai en straling.	Zorg dat milieubelastende activiteiten worden behandeld conform de instructies.	
12.05	Worden afvalstoffen verwerkt conform de instructies hierover?	☐	☐	☐	Conform de Wet milieubeheer mogen afvalstoffen slechts worden afgegeven aan bedrijven die beschikken over een vergunning om dit afval over te nemen of bedrijven die gerechtigd zijn afval in te zamelen. Tevens is vastgelegd dat alleen de eigenaar zich mag ontdoen van het afval. Het is dus niet toegestaan om (bijvoorbeeld als verpakker of exploitant van een kringloopbedrijf) op te treden als ontdoener van afval van anderen.	Zorg dat afvalstoffen worden verwerkt volgens de instructies	
12.06	Worden milieubelastende stoffen (en afvalstoffen) opgeslagen volgens werkinstructies hierover?	☐	☐	☐	De PGS-15 is de richtlijn voor opslag en tijdelijke opslag met betrekking tot brandveiligheid, arbeidsveiligheid en milieuveiligheid van gevaarlijke afvalstoffen. In deze publicatie zijn de regels opgenomen voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen waarmee een aanvaardbaar beschermingsniveau voor mens en milieu wordt gerealiseerd. Voor de bepaling van het vereiste beschermingsniveau is uitgegaan van de huidige stand der techniek die geldt voor de bouwkundige uitvoering van opslagvoorzieningen, brandbestrijdingssystemen en arbeidsmiddelen. Zie verder de geldende versie van PGS-15.	Hanteer de werkinstructies (volgens de PGS-15) voor de opslag en het transport van gevaarlijke stoffen (en afvalstoffen).	
12.07	Is in het ontruimingsplan rekening gehouden met milieuaspecten?	☐	☐	☐	Een brand heeft vrijwel altijd gevolgen voor het milieu (luchtvervuiling, vervuiling van het oppervlaktewater, verspreiding van asbestdeeltjes, enz.).	Neem milieuaspecten op in het ontruimingsplan.	